

A SZERVEZETT CÉLZOTT NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZŰRŐVIZSGÁLATOK

DR. KOVÁCS ATTILA
HELYETTES ORSZÁGOS TISZTIORVOS

WORKSHOP TÁRSSZAKMÁKNAK
SZEKCIÓ „A”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A MÉHNYAKSZŰRÉS FOLYAMATA ÉS AZ EGYES FOLYAMELEMEKHEZ HOZZÁRENDELTELT FELTÉTELEK

Az adatáramlás folyamata:

Adat

A szűrés lelke a 25-65 éves korcsoportba tartozó hölgyek listája. A lakossági lista a korcsoport behívására szolgál, oly módon előállítandó, hogy tartalmazza mindhárom szűrésre behívandók, valamint a lakos házi orvosának releváns adatait.

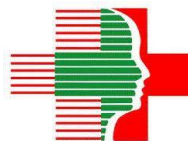
A behívórendszer lakossági listáját az OEP bocsátja az OTH keretében működő Országos Szűrési Koordinációs Osztály rendelkezésére, havi frissítésben, meghatározott rekordképben.

Az OEP lakossági listáját a Belügyminisztérium lakossági nyilvántartása aktualizálja úgy, hogy havonta csökkenti a korcsoportban időközben elhunytakkal, a korcsoportból kikerülőkkel, illetve azokkal, akiknek egészségi okokból nem szükséges szűrésen részt venni. A lakosságlista ugyanakkor bővül a korcsoportba bekerülőkkel. A lista egészségügyi adatokat nem, a TAJ-t tartalmazza.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

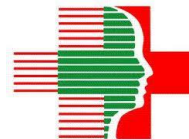

BEFECTETÉS A JÖVŐBÉ

A MÉHNYAKSZŰRÉS FOLYAMATA ÉS AZ EGYES FOLYAMELEMEKHEZ HOZZÁRENDELTELT FELTÉTELEK

Az ÁNTSZ-OTH Országos Szűrési Koordinációs Osztályán a szűrésre dedikált központi szerver működik, amelyen a lakosságlistákat szűrési módozatonként és korcsoportonként leválogatják, és területekre (megyék, főváros) darabolják.

Az országos szűrési koordinátor on-line juttatja el az ÁNTSZ megyei intézeteiben dolgozó megyei szűrési koordinátoroknak. A Területi Szűrési Koordinátor a behívási stratégiában (algoritmusok) 3 évenkénti **behívási frekvenciával** jelöli ki a szűrésbe bevonandó nőket, és visszajuttatja az országos szűrési koordinátornak.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBÉ

A MÉHNYAKSZŰRÉS FOLYAMATA ÉS AZ EGYES FOLYAMELEMEKHEZ HOZZÁRENDELTE FELTÉTELEK

Meghívó levél

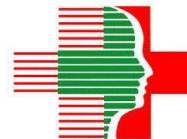
A meghívó leveleket az OTH állítja elő, borítékolja, és küldi ki Magyar Postán keresztül.

A meghívólevél mellékletében felsorolja a területen, a meghívott lakóhelyéhez közeleső, OEP szerződéssel rendelkező nőgyógyászati vizsgálóhelyeket, illetve az illetékes védőnőt.

A meghívottak természetesen szabadon választhatják meg nőgyógyász szakorvosukat, a védőnőt nem.

A meghívottak lakóhelye szerint területileg illetékes háziorvosai havonta megkapják a területükről behívandó lakosok listáját.

A magánrendelésen végzett szűrővizsgálat költségeit az OEP nem téríti meg.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

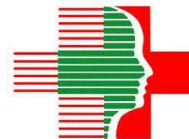
A MÉHNYAKSZŰRÉS FOLYAMATA ÉS AZ EGYES FOLYAMELEMEKHEZ HOZZÁRENDELTELT FELTÉTELEK

Az egészséges lakos mozgása.

A behívott lakos szűrésre jelentkezik az általa választott nőgyógyásznál, védőnőnél.

A vizsgálatra magával viszi a meghívólevelet, amelynek alsó, perforált része a szűrővizsgálat eredményének jelentésére és esetleges OEP elszámolásra szolgál.

A lakosság egy része önként, meghívó nélkül magánőgyógyászhoz megy, opportunisztikus szűrésben részesül.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

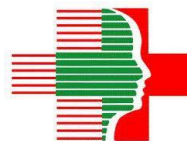
A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Minta (kenet)

a.) A behívott lakos és nőgyógyász találkozása során megtörténik a szakmai protokoll által szabályozott **szűrővizsgálat nőgyógyász által végzett része, amelynek elengedhetetlen eleme a kenetvétele citológiai vizsgálat céljára, kolposzkópos vizsgálat, bimanuális vizsgálat mellett.**

b.) A behívott lakos és védőnő találkozása során megtörténik a szakmai protokoll által szabályozott definitív **szűrővizsgálat (kenetvétele citológiai vizsgálat céljára).**

A hazai nőgyógyászat szakmai szabálya, hogy az onkológiai éberség keretében a kenetvétele mellett nőgyógyász szakorvos, vagy szakorvosjelölt által megtörténik (i) a vulva és a hüvelyfal megtekintése; (ii) a látótérbe hozott méhnyak felszínének natív állapotban történő kolposzkópos vizsgálata; (iii) kiterjesztett kolposzkópos vizsgálat és a porciófelszín ecetsavas, majd lugol oldattal történő kezelése után a méhnyak felszíni laphám kolposzkópos megjelenésének kategorizálása (iv) bimanuális kismencedencei vizsgálat.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBÉ

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

A humán papillomavirus (HPV) meghatározás nem része a szűrésnek, ám nem-negatív eredményt adó szűrővizsgálat esetén klinikai, kolposzkópos, citológiai és szövettani vizsgálatokkal kombinálva hasznos része lehet a szűrővizsgálatot követő tisztázó diagnosztikai eljárásoknak.

- a.) A vizsgálatnak a nőgyógyász leletet ad, és a kenetet „Citológiai vizsgálati kérőlap” (protokollban ajánlott) kíséretében beküldi a kijelölt, a szűrési célra ÁNTSZ-OTH szerződéssel rendelkező és OEP által befogadott citológiai laboratóriumba.
- b.) A védőnő a kenetet „Citológiai vizsgálati kérőlap” (protokollban ajánlott) kíséretében beküldi a kijelölt, a szűrési célra ÁNTSZ-OTH szerződéssel rendelkező és OEP által befogadott citológiai laboratóriumba.

A „Citológiai vizsgálati kérőlap” tartalmazza a vizsgált személy személyi azonosító adatait (név, születési dátum, cím, TAJ-szám, valamint a beküldő orvos, intézmény azonosító kódját, és a vizsgálat idejét.

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBÉ

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Az elszámolás módja

42600* kódszámú Nőgyógyászati szűrővizsgálat: sejt minta vétel mind a porció-felületről, mind a nyakcsatornából a szakma szabályai szerint.

42700* kódszámú Nőgyógyászati Citológiai vizsgálatot a befogadott citopathológiai labor számolhatja el. (Az OEP összeveti a TAJ szerinti vizsgálatokat, és csak akkor számolja el, ha mind a két oldalon- nőgyógyászat és citológia is- megjelenik az elszámolásban.)

A védőnő számára jelenleg az OTH fizet minden eset után térítést (TÁMOP 6.1.4.A. is)

A meghívólevél letéphető része biztosítja mind a citológiai mind a nőgyógyászati vizsgálat elszámolhatóságát, összekapcsolhatóságát, illetve a meghatározott szűrési frekvencián túli igénybevétel kizárását. Az OEP szerződéssel nem rendelkező (magán)nőgyógyász a vizsgálatot nem számolhatja el. A lakos számára az OEP az útiköltséget finanszírozza, amennyiben a házi orvos állít ki megelőlegezett utazási utalványt. A védőnői vizsgálat esetén utiköltségtérítés nincs.

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFÉKTETÉS A JÖVŐBÉ

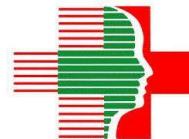
Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

A minta (kenet) mozgása

A kenet a citopathológiai laboratóriumba kerül, ahol a kenetet kiértékelik, és minősítik (a hazai közmegegyezés szerint mind az újszerű Bethesda-klasszifikáció, mind a hagyományos Papanicolaou--osztályozás szerint).

A citológiai laboratórium a szűrővizsgálatban részesülteket (TAJ alapján, egészségügyi adatok nélkül) havonta jelenti a területileg illetékes ÁNTSZ megyei intézetében levő szűrési koordinátornak (un. B adatbázis).

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFÉKTETÉS A JÖVŐBÉ

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Lelet

A sejtvizsgálatot végző citopathológiai laboratórium a leletet további tennivalókra vonatkozó javaslataival visszaküldi a szűrővizsgálatot végző, beküldő nőgyógyász szakorvoshoz. A további tennivalókat a szűrővizsgálat eredményétől függően protokoll határozza meg. A klinikai döntést a nőgyógyász szakorvos hozza meg. A szűrés eredményéről értesíti a vizsgált lakost, nem negatív esetben gondoskodik a protokollnak megfelelő további tisztázó diagnosztikai eljárásról. Pozitívvá vált esetben gondoskodik a beteg megfelelő kivizsgálásáról, megfelelő gyógyító intézetbe juttatásáról (betegút).

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐ

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Lelet

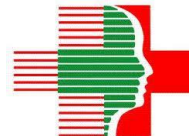
a védőnőhöz visszakerült lelet alapján, nem-negatív lelet (gyulladás, illetve daganat-gyanú) esetén az érintett nőt nőgyógyászati szakrendelésre küldik szakorvosi vizsgálatra;

a védőnő és a háziorvos értesül a szakorvosi vizsgálat eredményéről, esetleg a szakorvosi kezelésre vonatkozó döntésről, és a háziorvos a szakorvossal együttműködve részt vesz a beteg követésében

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

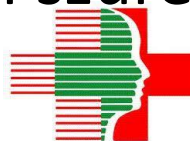
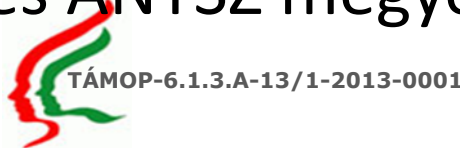
Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Betegút

A „betegkövetés” a **betegút** része, már **orvosi, nem pedig népegészségügyi feladat**. E tekintetben fő célunk az, hogy minden egyes esetben mintegy a „beteg kezét fogva”, a szabad választási lehetőségének tiszteletben tartásával, biztosítsuk a megfelelő és késlekedés nélküli kezelés lehetőségét („kvázi betegirányítás, betegút menedzsment”).

A diagnosztikai tennivalók és a kezelés általános elvei tekintetében a hatályos nőgyógyászati és onkológiai szakmai protokoll a mérvadó. A nőgyógyász szakorvos szűrési protokoll alapján statisztikai jelentést küld a területileg illetékes ÁNTSZ megyei szűrési koordinátorának.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETTES A JÖVŐBE

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

Az egészséges lakos mozdulatlansága, azaz meg nem jelenés esetén.

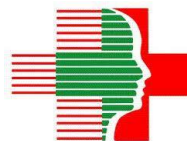
A meghatározott időhatárokon belül szűrővizsgálatban nem részesült személyeknek a listáját (C-lista) a kiküldött behívási lista (A-lista) és a citológiai laborban megjelenő kenetek listája (B lista) egybevetéséből képezik. A meg nem jelenteknek emlékeztető behívót küld az ÁNTSZ, és értesíti az illetékes háziorvost, emellett a meggyőzés és mozgósítás minél szélesebb széles fegyvertárát is beveti.

Méhnyakszűrés: a méhnyakrák megelőzés új stratégiája

A Nemzeti Méhnyakrák Megelőzési Program alapelvei:

A negatív szűrővizsgálati eredményt adó esetekben a nőket 3 év elteltével ismételt szűrővizsgálatra hívjuk meg. Nem-negatív eredmény esetén a tisztázó diagnosztikai vizsgálatok után negatívként lezárt **szűrővizsgálat megtörténtének tényét** az „akkreditált” nőgyógyászok időről-időre jelentik a területi szűrési nyilvántartásnak, ahol az esedékes újraszűrésre szóló ismételt behívást eszközlik.

A népegészségügyi lakosságszűrés 3 évnél gyakoribb megisméltése a tudományos bizonyítékok szerint indokolatlan. A meghívólevél azonban felhívja a nők figyelmét arra, hogy a népegészségügyi szűrővizsgálat csak a méhnyakrák megelőzését szolgálja, és nem teszi feleslegessé a más nőgyógyászati rendellenességek felismerését és kezelését szolgáló rendszeres, akár évenkénti nőgyógyászati szakorvosi ellenőrzést. Ez a nőgyógyász szakmával történt konszenzus illetve kompromisszum eredménye.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE